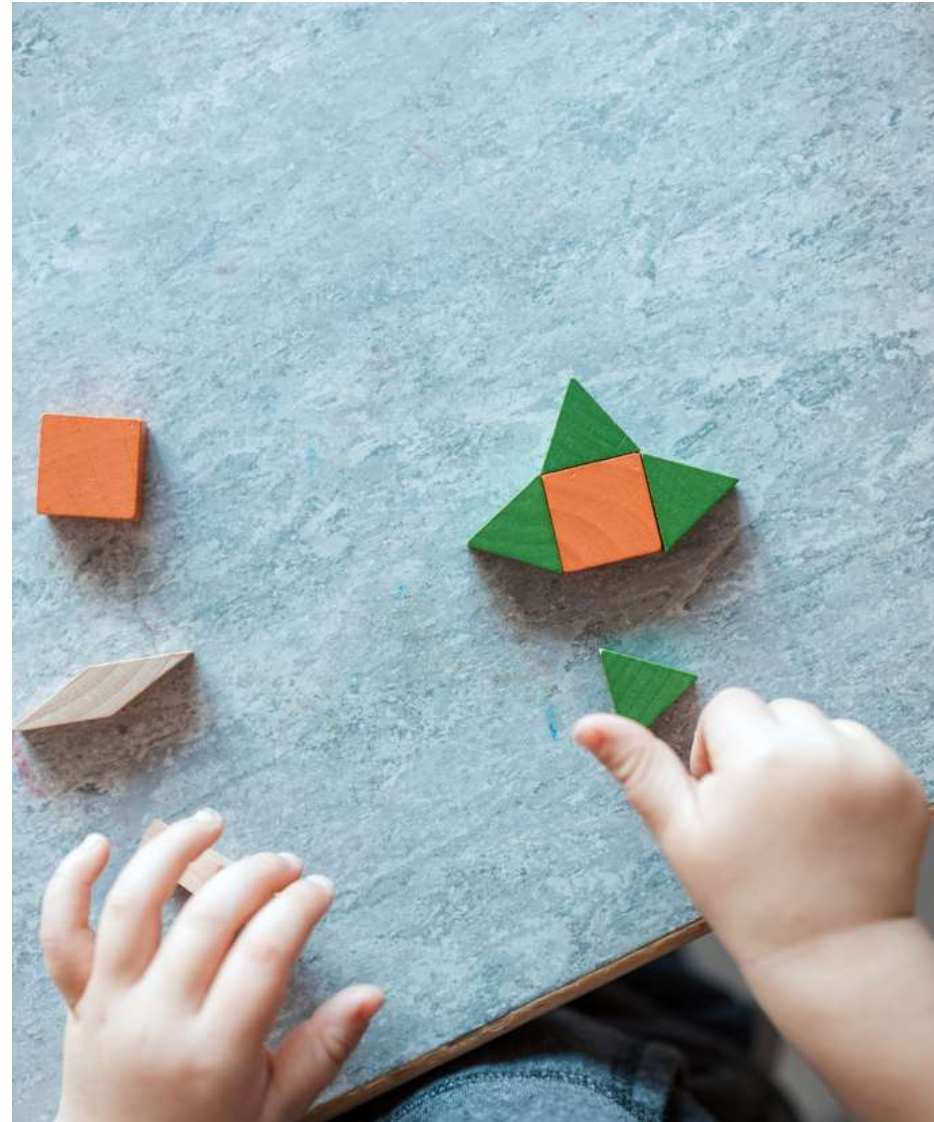

Forsvarlig bemanning og arbeidstid

Barnehage

Siri Reinertsen

06.02.2025

Siri Reinertsen

- Fylkesstyremedlem og kontaktperson barnehage i Utdanningsforbundet Østfold.
- Barnehagelærerutdanning fra Høyskolen i Bergen. Har 4 år videreutdanning innen Spesialpedagogikk, Pedagogisk veiledning og Tverrfaglig psykososialt arbeid med barn og unge.
- Erfaring som lokal tillitsvalgt i en privat barnehage i Gran kommune, tillitsvalgt i en kommunal barnehage i Fredrikstad kommune, og hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet Fredrikstad.

sirrei@udf.no

Tema

Tid for de minste

Forsvarlig bemanning i barnehagen

Arbeidstid

Tid for de minste

Tid for de minste: Flere barnehagelærere og økt bemanning

Det mangler grunnbemanning og tusenvis av barnehagelærere som kan bidra til at de yngste barna får gode og trygge rammer for lek, utvikling og læring. Vi krever flere barnehagelærere og økt bemanning nå!

Sist endret 14.11.2024

Slik vil vi sikre flere barnehagelærere →	Barnehagelærerens kjernekompetanse →	Tall og statistikk →
Dette kan kommunene gjøre →	Her mangler barnehagelærerne →	Bemanningskalkulator →
Lokale tiltak for økt bemanning →	Les Forbundsnytt: Spesialutgave →	For tillitsvalgte: Slik kan du påvirke →

Tid for de minste: Flere barnehagelærere og økt bemanning

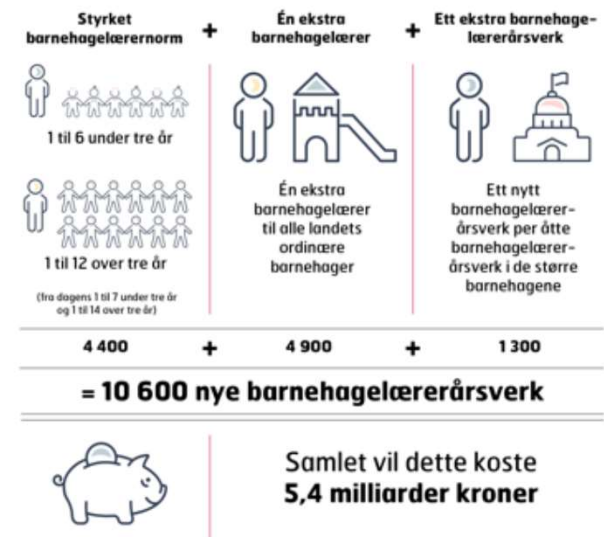

Strategisk satsing fra august 2024 til august 2025

Utdanningsforbundet skal være en pådriver for å øke bemanningen og barnehagelærertettheten i barnehagen, gjennom et sterkere lovverk sentralt og ulike tiltak lokalt.

- Jobber for å spore midler bevilget til barnehage
- Arbeid lokalt og sentralt
  - Synliggjøring i media
  - Snakke med politikere
  - Melde inn saker til lokallaget
- Styrke innsatsen frem mot stortingsvalg i 2025

Slik vil vi få flere barnehagelærere

Barnehagelærerandelen vil da være på rett under 60 prosent og bemanningstettheten bedres!

Hva kan vi gjøre her og nå?

1

Melde avvik

2

Følge avtaleverket

3

Hvordan bruker du tiden i barnehagen, og hvilke oppgaver gjør du?

Eksempel på Ped.leder/
barnehagelærer sine oppgaver

Utvikle/Skape gode leke- og læringsmiljø

Dokumentere, vurdere og evaluere pedagogisk arbeid

Oppfølging av hvert barn

Observere barnegruppe

Språkstimulering

Veilede medarbeidere

Hjelpe Per inn i leken

Følge opp student

Spesialpedagogisk støtte

Samtale med barnevern, ppt og helsestasjon

Forberede + gjennomføre avdelingsmøter

Planlegge, lede og
iverksette pedagogiske
aktiviteter

Samarbeidsmøte med andre pedagoger

Lage arbeidsfordeling personale

Snakke med bekymret far

Faglig oppdatering

Være deltaker i lek

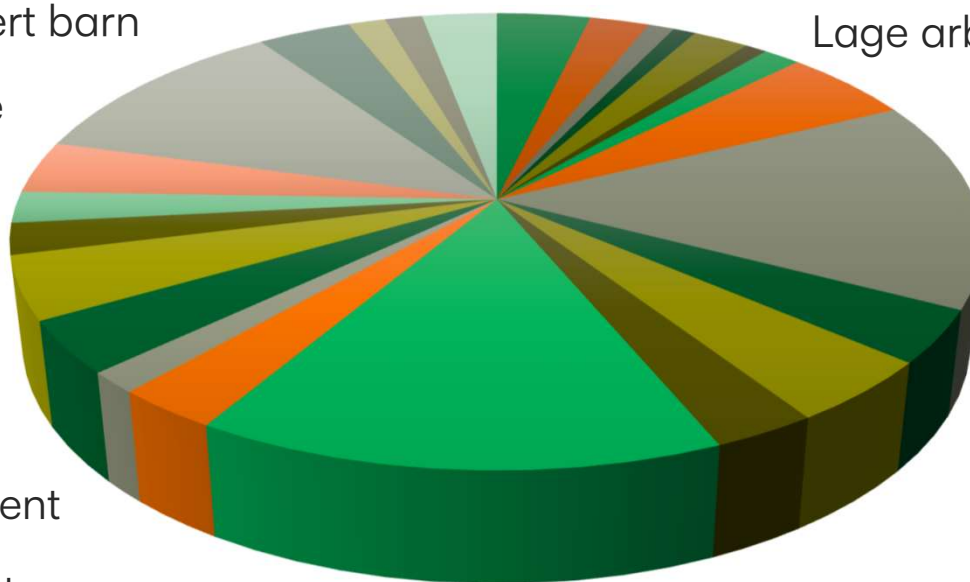
Månadsplan og skriv ut til
foreldre...

Individuell plan for Ari

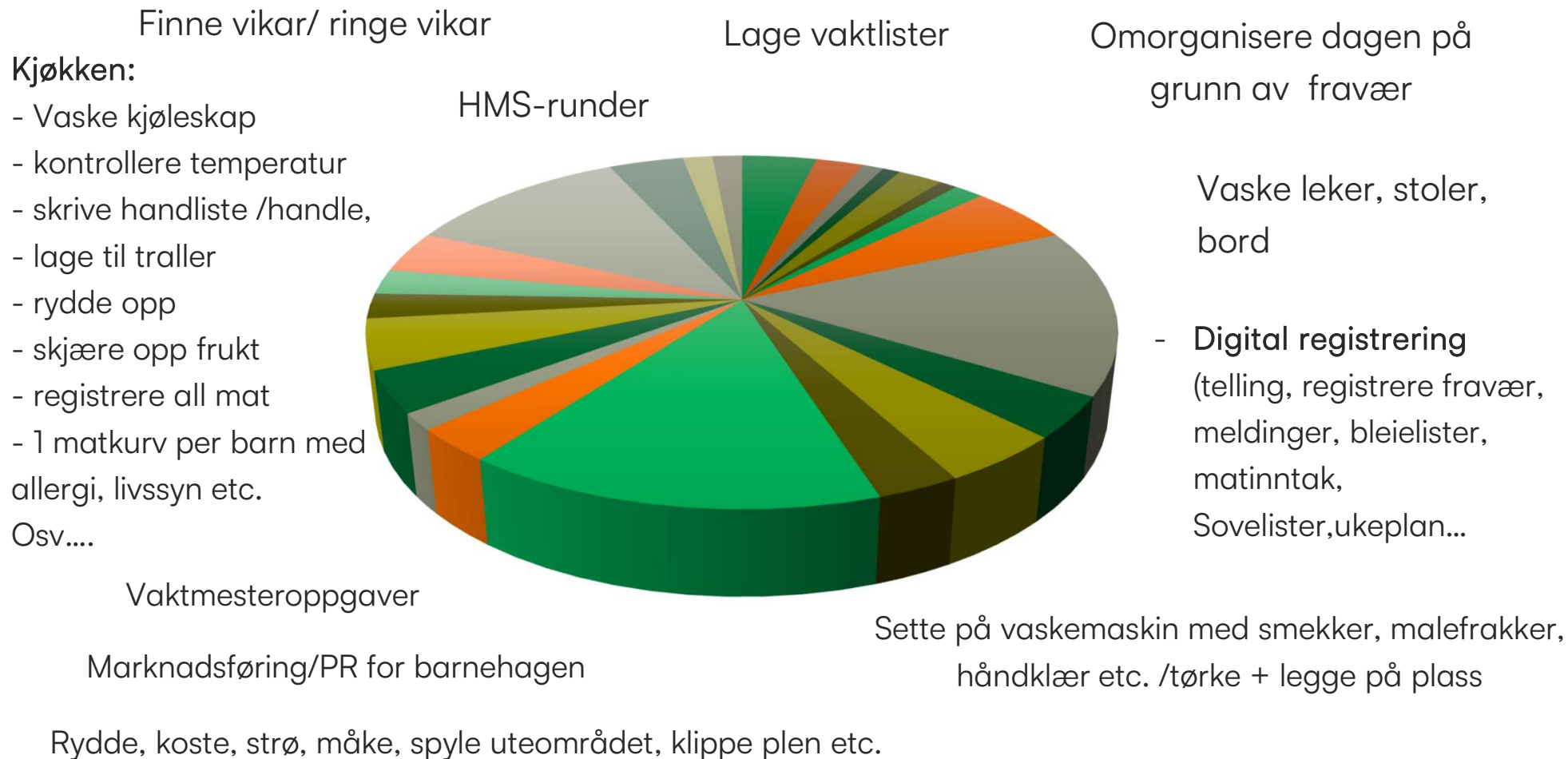
Forberede + gjennomføre foreldresamtaler

Utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet

Hjelpe Mia til å håndtere egen atferd

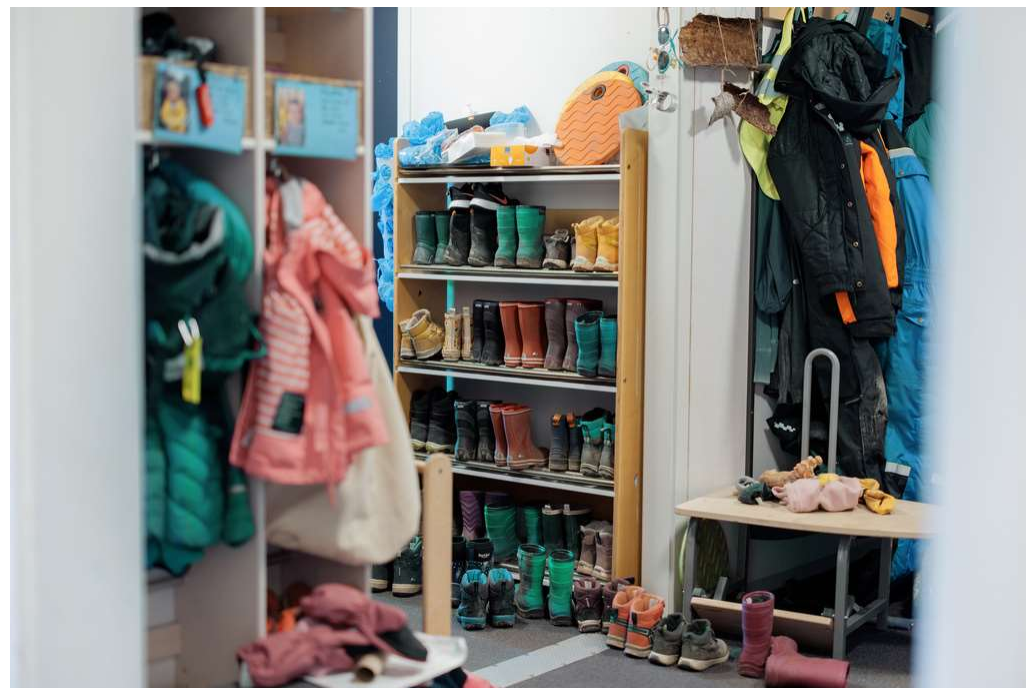

I tillegg kommer ofte de ikke-pedagogiske oppgavene

Hva sier lovverket om bemanning?

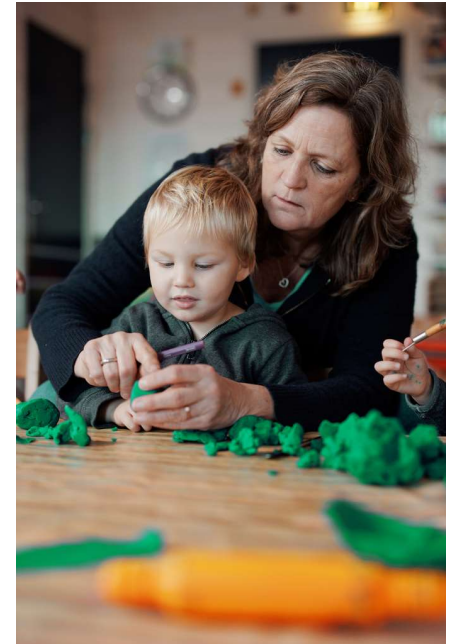

Bemanning i barnehagen

Lov om barnehager ([Lov om barnehager \(barnehageloven\)](#) — Lovdata)

§ 26 Grunnbemanning

- Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.
- Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.
- Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd første punktum for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det. Barnehageeieren skal legge uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg ved søknaden.
- Kommunens vedtak etter tredje ledd kan påklages til statsforvalteren.

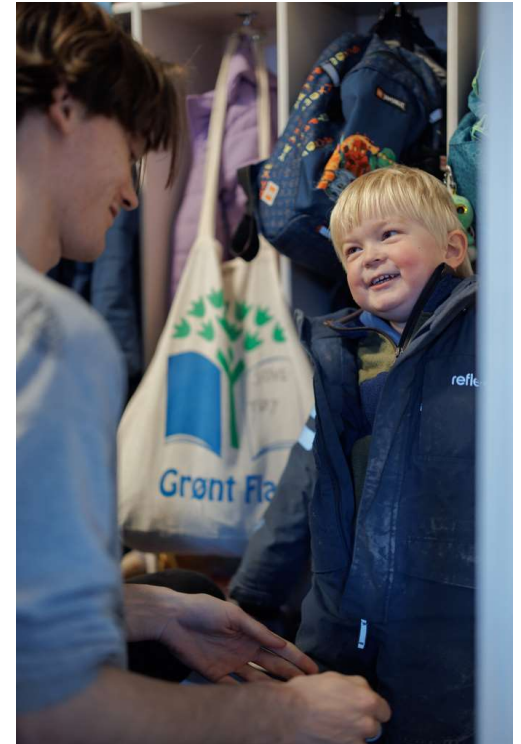

Bemanning i barnehagen

Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjoner i barnehagen (Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager — Lovdata)

§ 1 Norm for pedagogisk bemanning

- Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning.
- Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.
- Styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.
- I barnehager der over halvparten av barna har avtalt kortere oppholdstid enn seks timer per dag, skal omregnede heltidsplasser legges til grunn i beregningen av normen for pedagogisk bemanning etter andre ledd.

Bemanning i barnehagen

Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjoner i barnehagen (Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager — Lovdata)

§ 4 Krav til styrer

- Hver barnehage skal ha en styrer. Styrer skal ha daglig kontakt med og oppfølging av hver barnehage.
- Barnehager kan unntaksvis samarbeide om styrerressurs eller ha felles styrerressurs med andre barnehager, dersom slik organisering ikke fører til reduksjon av styrerressursen for hver enkelt barnehage. Det må være forsvarlig avstand mellom barnehagene og organiseringen må ikke gå på bekostning av kvaliteten på barnehagetilbudet.
- Unntaksvis kan også skole og barnehage samarbeide om styrer- og lederressurser ut ifra de samme forutsetningene som nevnt i andre ledd.
- (Les også merknad til § 4)

Bemanningskalkulator for barnehage | udir.no

Tall per 15.12.2023

Ansatte

Pedagogiske ledere ⓘ

6

Annen grunnbemanning ⓘ

6,2

Barn

Barn 0–2 år ⓘ

17

Barn 3–5 år ⓘ

39

Heltidsplasser

Barn 0–2 år ⓘ

17

Barn 3–5 år ⓘ

39

Status bemanningsnorm

👍 oppfylt

Kravet er maks 6 barn per ansatt i grunnbemanningen. Se faktaboks for detaljer.

Status pedagognorm

👍 oppfylt

Kravet er maks 14 barn per pedagogisk leder. Ett ekstra barn krever et helt ekstra årsverk til pedagogisk leder. Se faktaboks for detaljer.

Juster tallene selv

Ansatte

Pedagogiske ledere ⓘ

5

Annen grunnbemanning ⓘ

6,2

Barn

Barn 0–2 år ⓘ

17

Barn 3–5 år ⓘ

39

Heltidsplasser

Barn 0–2 år ⓘ

17

Barn 3–5 år ⓘ

39

Status bemanningsnorm

👎 ikke oppfylt

Kravet er maks 6 barn per ansatt i grunnbemanningen. Se faktaboks for detaljer.

Status pedagognorm

👎 ikke oppfylt

Kravet er maks 14 barn per pedagogisk leder. Ett ekstra barn krever et helt ekstra årsverk til pedagogisk leder. Se faktaboks for detaljer.

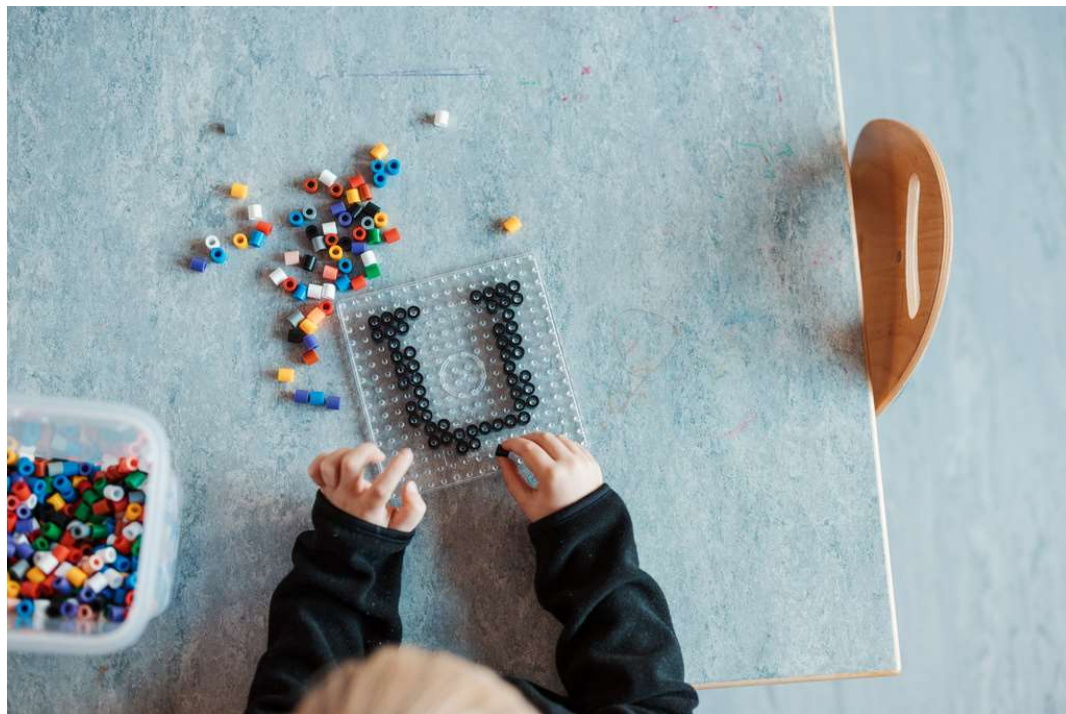

Veileder forsvarlig bemanning

- Utdanningsdirektoratet (UDIR) skal komme med en veileder for forsvarlig bemanning.
- Gjør dere kjent med veilederen når den kommer.

Planleggingstid/ ubunden tid

Planleggingstid/ubunden tid

FUS: Pkt. 4.7 Forord

PBL: Pkt. 4.7 PBL Hovedavtalen og Hovedtariffavtalen

KS: SFS 2201 SFS 2201 Arbeidstid barnehage

Virke: LANDSOVERENSKOMST

AML (Uten tariff) Kap. 10 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) - Kapittel 10. Arbeidstid - Lovdata

Arbeidstid FUS

4.7 Pedagogisk personale

Den ordinære arbeidstid er 37,5 timer pr. uke hvorav 33,5 timer pr. uke skal være lagt til institusjonen. Differansen mellom ordinær arbeidstid og bundet arbeidstid, 4,0 timer, skal benyttes til planlegging, for- og etterarbeid relatert til direkte arbeid med barn, uformell foreldrekontakt og faglig ajourføring.

For- og etterarbeid samt foreldrekontakt som ikke kan utføres innenfor rammen av de 33,5 timene gir ikke rett til overtidsgodtgjørelse.

I den utstrekning foreldremøter eller andre møter pålegges utenfor arbeidstiden, skal medgått tid enten kompenseres med tilsvarende fritid eller med overtidsbetaling. I de tilfeller det kompenseres med fritid, skal overtidstillegget utbetales.

Arbeidstid PBL

4.7 Barnehagelærer/pedagogisk leder

Se vedlegg 5.

Den ordinære arbeidstid er 37,5 timer pr. uke hvorav 33,5 timer pr. uke skal være lagt til barnehagen. For- og etterarbeid samt foreldrekontakt som ikke kan utføres innenfor rammen av de 33,5 timene gir ikke rett til overtidsgodtgjørelse.

I den utstrekning foreldremøter eller andre møter pålegges utenfor arbeidstiden skal medgått tid enten kompenseres med tilsvarende fritid eller med overtidsbetaling. I de tilfeller det kompenseres med fritid skal overtidstillegget utbetales.

Ved økt pedagogtetthet ut over lovens bemanningsnorm, skal barnehagen og organisasjonens lokale ledd avtale hvordan hele eller deler av den totale ubundne tiden skal disponeres. Herunder kan det avtales at arbeid i hele eller deler av den ubundne tiden kan legges til barnehagen. Kommer ikke partene til enighet, kan en av partene bringe uenigheten inn for partene sentralt. De sentrale parter behandler tvisten på grunnlag av uenighets-protokollen, og kan fastsette ny avtale med bindende virkning. Blir de sentrale parter ikke enige videreføres pkt. 4.7 første ledd.

Arbeidstid KS (SFS 2201)

3.2 Pedagogisk personale

Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr. uke. Minst 4 timer i gjennomsnitt pr. uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere.

Organiseringen av denne tiden fastsettes i **samråd med det pedagogiske personalet**. Det er leders ansvar å sikre at dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre, og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.

(Les kommentarene til punkt 3.2)

Arbeidstid Virke

4.6.2 Pedagogisk personale

Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr uke. Minst fire timer i gjennomsnitt pr uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for— og etterarbeid for pedagogiske ledere/ barnehagelærere.

Organiseringen av denne tiden fastsettes etter drøftinger. Det er leders ansvar å legge til rett for at dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre, og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.

Hva gjør du?

Avdelingen din har sykdom. Du skulle hatt planleggingstid/ubunden tid fra kl. 14-15.
Du opplever at det er uforsvarlig å gå fra avdelingen.

- Involverer du styrer hvis det krever at du er på avdeling i stedet for å ta ut planleggingstid/ubunden tid?
- Stiller du disse spørsmålene?
  - Siden du som styrer har det overordnede ansvaret for at tilbudet skal være pedagogisk og sikkerhetsmessig forsvarlig, vil du at jeg skal være på avdelingen eller ta ut planleggingstiden?
  - Får jeg overtidsbetalt for tiden jeg er på avdeling i stedet for å ta ut planleggingstiden/ubunden tid?
  - Eventuelt, når skal jeg ta igjen tapt arbeidstid?

UTDANNINGS
FORBUNDET

Tid til planlegging, hvor blir den av?

— en undersøkelse blant barnehagelærere i PBL

Rapport 4/2024

UTDANNINGS
FORBUNDET

Når plantid bare er en plan

— rapport fra medlemsundersøkelse om arbeidstid i barnehage

Rapport 3/2023

Sykefravær er den viktigste grunnen til at barnehagelærere jobber mer enn 33,5 timer bunden tid.

96 % jobber mer enn 33,5 timer bunden tid, om enn i ulik grad.

63 % svarer at planleggingstiden sjelden eller aldri dekker behovet for tid.

34 % ser for seg å slutte i løpet av 1-3 år.

Kun én av ti bruker planleggingstiden til å utføre oppgaver planleggingstiden er ment for.

Kun 6 % får igjen tapt tid.

Barnehagelærere har krav på overtid dersom de pålegges å jobbe mer enn 33,5 timer per uke. Kun én av tre får dette som hovedregel.

To av tre bruker fritiden sin på å bøte på planleggingen de ikke fikk tid til i ordinær arbeidstid. De får sjelden eller aldri godtgjøring for dette arbeidet.

Mindre enn én av ti sier at de kun bruker planleggingstiden til å utføre oppgaver som planleggingstiden er ment for.

De færreste får mer enn 4 timer planleggingstid.

29 % ser for seg å slutte i løpet av 1-3 år.

Styreres tilrettelegging har betydning for hvorvidt barnehagelærere får tatt ut avsatt tid eller ikke.

71 % sier at den avsatte tiden sjelden eller aldri dekker det reelle behovet for planlegging.

Kun 13 % får som hovedregel alltid tatt ut avsatt tid.

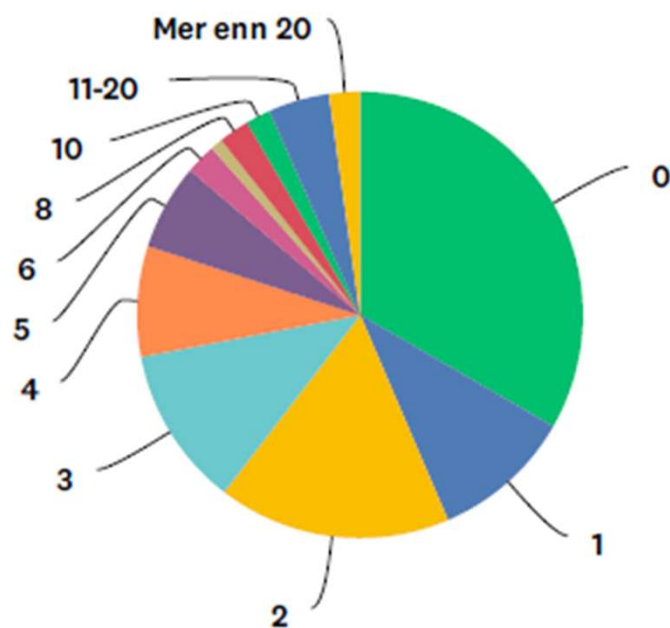

Hva brukes planleggingstiden til? Undersøkelse PBL

Oppgaver som er «innenfor»	Oppgaver som er «utenfor»
Planlegging av det pedagogiske arbeidet	Kommunikasjon med foreldre
Planlegging av foreldresamtaler	Administrative oppgaver
Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet	Gjennomføring av foreldresamtaler
Informasjon til foreldre	Planlegging av personalmøter
Oppfølging av enkeltbarn	Rapportering til styrer
Planlegging av foreldremøter og avdelingsmøter	Veiledning eller oppfølging av medarbeidere
Planlegging av avdelingens struktur	Gjennomføring av foreldremøter
Faglig oppdatering	Veiledning eller oppfølging av studenter og elever i praksis
Oppfølging av barn med spesielle behov	Gjennomføring av avdelingsmøter
	Deltakelse på kurs/og eller etter- og videreutdanning
	Promotere/markedsføre barnehagen
	Gjennomføring av personalmøter

SP6 · Hvor mange avvik har du selv meldt de siste 12 måneder?

Besvart: 225 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
0	33.33%	75
1	10.22%	23
2	16.89%	38
3	11.56%	26
4	8.00%	18
5	6.22%	14
6	2.22%	5
7	0.89%	2
8	2.22%	5
9	0.00%	0
10	1.78%	4
11-20	4.44%	10
Mer enn 20	2.22%	5
TOTALT		225

SVARVALG	SVAR
Spesialpedagogiske timer hvor det har blitt satt inn ukvalifisert vikar	26.44%
Spesialpedagogiske timer hvor det ikke har blitt satt inn vikar	50.00%
Blitt utsatt for mobbing eller trakassering	3.85%
Blitt utsatt for spark, slag, lugging, biting etc.	46.63%
Mottatt trusler	5.77%
Vært så få ansatte på jobb at du opplevde det som sikkerhetsmessig uforsvarlig	54.81%
At barnehagetilbudet ikke var pedagogisk forsvarlig?	45.19%
Ikke fått tatt planleggingstiden	59.62%
Ikke fått gjennomført pauser	37.98%
Opplevd at avdelingen/gruppen måtte stenge pga sykefravær (manglende vikar)	7.69%
At du ikke strekker til i jobben din	65.38%
Gått på akkord med egen profesjonalitet grunnet økonomiske hensyn	23.56%
Annet (vennligst spesifiser)	6.73%

Til sist....

Skriv avvik

Følg avtaleverk, og oppmuntre kollegaene dine til å gjøre det samme

Bruk lokallaget ditt